

Elegia na odejście

Spis wierszy

[Dęby](#)

[Przemiany Liwiusza](#)

[Rodzina Nepenthes](#)

[Tarnina](#)

[Msza za uwięzionych](#)

[Małe serce](#)

[Prośba](#)

[Heraldyczne rozważania Pana Cogito](#)

[Pożegnanie](#)

[Krajobraz](#)

[Podróż](#)

[Wit Stwosz: Uśnięcie NMP](#)

[Modlitwa starców](#)

[Pana Cogito przygody z muzyką](#)

[Domysły na temat Barabasz](#)

[Wóz](#)

[Śmierć Lwa](#)

[Bajka o gwoździu](#)

[Elegia na odejście pióra atramentu lampy](#)

Dęby

W lesie na wydmie trzy dorodne dęby
u których szukam rady i pomocy
bo chóry milczą odeszli prorocy
nie ma na ziemi nikogo bardziej
godnego szacunku dlatego do was
kieruję - dęby - ciemne pytania
na wyrok losu czekam jak niegdyś w Dodonie

Lecz muszę wyznać że mnie niepokoi
wasz rytuał poczęcia-o rozumne-
u schyłku wiosny na początku lata
w cieniu konarów roi się
od waszych dzieci i niemowląt
przytułki listków sierocińce kietków
blade bardzo blade
słabsze od trawy
na oceanie piasku
walczą samotnie samotnie
dlaczego nie bronicie waszych dzieci
na które pierwszy mróz położy miecz zagłady

Co znaczy - dęby - szalona kruczjata

rzeź niewiniątek ponura selekcja
ten nietzscheański duch na cichej wydmię
zdolnej utulić słowicze żale Keatsa
tutaj gdzie wszystko zda się skłania
do pocałunków wyznań pojednania

Jak mam rozumieć waszą mroczną parabolę
barok różowych aniołków śmiech białych piszczeł
trybunał o zaranku egzekucja nocą
życie na oślepie zmieszane ze śmiercią
mniejsza o barok którego nie znoszę
lecz kto rządzi
czy bóg wodnistooki z twarzą buchaltera
demiurg nikczemnych tablic statystycznych
który gra w kości zawsze wychodzi na swoje
czy konieczność jest tylko odmianą przypadku
a sens tęsknota słabych utudą znienawidzonych

Tyle pytań - o dęby -

Tyle liści a pod każdym liściem
rozpacz

[Powrót do spisu wierszy](#)

Przemiany Liwiusza

Jak rozumieli Liwiusza mój dziadek mój pradziadek
bo na pewno czytali go e klasycznym gimnazjum
o mało stosownej porze
gdy w oknie staje kasztan-żarliwe kandelabry kwiatów-
a wszystkie myśli dziadka i pradziadka biegną zdyszane do Mizi
która śpiewa w ogródku pokazuje dekolt oraz boskie nogi do samych kolan
albo Gabi z wiedeńskiej opery w lokach jak cherubin
Gabi z zadartym noskiem i Mozartem w gardle
czy w końcu do poczciwej Józki ucieczki strapionych
bez urody talentu i większych wymagań
a więc czytali Liwiusza - poro - kwiatostanów -
w zapachu kredy nudy nafty którą zmywano podłogę

pod portretem cesarza
bo był wówczas cesarz
a imperium jak wszystkie imperia
zdawało się wieczne

Czytając dzieje Miasta ulegali złudzeniu
że są Rzymianami lub potomkami Rzymian
ci synowie podbitych sami ujarzmieni
zapewne miał w tym udział łacinnik
w radzie radcy dworu
kolejka cnót antycznych pod wytartym tużurkiem
więc za Liwiuszem wpajał w uczniów pogardę dla motłochu
bunt ludu- *res tam foeda* - budził w nich odrazę
natomiast wszystkie podboje wydawały się słuszne
znaczyły po prostu zwycięstwo tego co lepsze silniejsze
dlatego bolała ich klęska nad Jeziorem Trazymeńskim
dumą napawały przewagi Scypiona
śmierć Hannibala przyjęli z nieklamana ulgą
łatwo zbyt łatwo dali się prowadzić
przez szanse zdań ubocznych
zawiłe konstrukcje którymi rządzi imiastów
wezbrane rzeki wymowy
pułapki składni
- do bitwy
o nie swoją sprawę

Dopiero mój ojciec i ja za nim
czytaliśmy Liwiusza przeciw Liwiuszowi
pilnie badając to co jest freskiem
dlatego nie budził w nas echa teatralny gest Scewoli
krzyk centurionów tryumfalne pochody
a skłonni byliśmy wzruszać się klęską
Samnitów Gallów czy Etrusków
liczyliśmy mnogie imiona ludów starych przez Rzymian na proch
pochowanych bez chwały dla Liwiusza
niegodne były nawet zmarszki stylu
owych Hirpinów Apulów Lukanów Uzentyńczyków
a także mieszkańców Tarentu Metapontu Lokri

Mój ojciec wiedział dobrze i ja także wiem
że któregoś dnia na dalekich krańcach
bez znaków niebieskich

w Panonii Sarajewie czy też Trebizondzie
w mieście nad zimnym morzem
w dolinie Panszir
wybuchnie lokalny pożar

i runie imperium

[Powrót do spisu wierszy](#)

Rodzina *Nepenthes*

Czy Jan Jakub Tkliwy wiedział coś o dzbaneczku
- powinien widzieć roślinę opisał Linneusz -
więc dlaczego przemilczał ten skandal Natury

jeden z wielu skandali a może to było
ponad wydolność serca i gruczołów łzowych
tego który w przyrodzie szukał ukojenia

w ciemnych dżunglach Borneo rośnie ten złoczyńca
i wabi kwiatem który nie jest kwiatem
lecz rozdętym w kształt dzbanka głównym nerwem liścia

z pokrywą na zawiasach i bardzo słodką wargą
który ściąga owady na podstępny bankiet
jak policja sekretna pewnego mocarstwa

bo kto się może oprzeć- mucha albo człowiek-
nektarom lepkiem i orgii kolorów co świeca
barwą bieli fioletu mięsa jak okna czerwonej oberży

gdzie zacny oberżysta z piękną córką żoną
wysyłają kompanię gości spita wykrwawioną
zależnie od ich zasług do nieba lub piekła

faworyt dekadentów za czasów Wiktorii
łączy salon rozpusty z gabinetem tortur
jak wszystko tam było-sznur gwoździe jak seks knut trumna

a my żyjemy z dzbaneczkiem w zgodzie
wśród łagrów i kacetów mało nas obchodzi
wiedza że w świecie roślin niewinności- nie ma

[Powrót do spisu wierszy](#)

Konstantemu Jeleńskiemu

Tarnina

Wbrew najgorszym przewidywaniom wróżbitów pogody
- szeroki klin polarnego powietrza wbity po nasadę w powietrze -
wbrew instynktowi życia świętej strategii przetrwania
- inne rośliny z namysłem zbierają siły do skoku
i na czarnych liniach frontu gromadzą paki przed atakiem-
zanim Prospero podniesie rękę
tarnina rozpoczyna solowy koncert
w zimnej pustej sali

ten przydrożny krzew łamie
zmowę ostrożnych
i jest
jak piękni młodzi ochotnicy
którzy giną w pierwszym dniu wojny w nowiutkich mundurach
podeszwy butów ledwo zapisane piaskiem
jak gwiazdy poezji przedwcześnie zagasłe
jak wycieczka szkolna zabrana przez lawinę
jak ci co pośród ciemności widzą jasno
jak powstańcy którzy wbrew zegarom historii
wbrew najgorszym przewidywaniom
mimo wszystko zaczynają

o szaleństwo białych niewinnych kwiatów
zamieć oślepiająca
grzbiet fali
aubada z krótkim uporczywym ostianto
aureola bez głowy

tak tarnino
parę taktów

w pustej sali
a potem potargane nurty
leżą wśród kałuż i rudych chwastów
by nikt nie wspominał

ktoś jednak musi mieć odwagę
ktoś musi zacząć

tak tarnino
kilka czystych taktów
to bardzo dużo
to wszystko

[Powrót do spisu wierszy](#)

Adamowi Michnikowi

Msza za uwięzionych

Jeśli to ma być ofiara za moich uwięzionych
niech odbędzie najlepiej w niestosownym miejscu

bez marmurowej muzyki
złota kadzidła bieli

najlepiej koło glinianki pod niechlujną wierzba
kiedy zacina deszcz za śniegiem

w opuszczonej kopalni
spalonym tartaku
albo magazynie głodu
gdzie z odrapanych ścian
zamiast Aniołów Sądu
patrzy
sól
ocet

jeśli to ma być ofiara
trzeba się pojednać
z braćmi którzy są w mocy nieprawości
i walczą na krańcach

widzę
ich jasne cienie
poruszają się wolno
jak w głębi oceanu

widzę
bezczyenne ręce
nieporadne łokcie i kolana
policzki w których zagnieździł się cień
usta otwarte we śnie
bezbronne plecy

jesteśmy tutaj sami
mój mistagogu-
żadnych innych orantów
patrzę jak rozmawiasz z kielichem
splatasz i rozsypujesz węzeł
ronisz i zbierasz okruchy

a ja nad słuchuję
jak nad moją głową
polatuje
szeleści
szare numinozum

i tak trwamy
spiskowcy
wśród odgłosów wróżebnych
i odgłosów trywialnych
dostojnego milczenia
upartego szczekania kluczy

[Powrót do spisu wierszy](#)

Janowi Józefowi Szczepańskiem

Małe serce

pocisk który wystrzeliłem
w czasie wielkiej wojny
obiegł kulę ziemską

i trafił mnie w plecy

w momencie najmniej stosownym
gdy byłem już pewny
że zapomniałem wszystko
jego-moje winy

przecież jak inni
chciałem wymazać z pamięci

historia pocieszała
że walczyłem z przemocą
a Księga mówiła
--to on był Kainem

tyle lat cierpliwie
tyle lat daremnie
zmywałem wodą litość
sadzę krew obrazy
żeby szlachetne piękno
uroda istnienia
a może nawet dobro
miały we mnie dom
przecież tak jak wszyscy
pragnąłem powrócić
do zatoki dzieciństwa
do kraju niewinności

pocisk który wystrzeliłem
z broni małokalibrowej
wbrew prawom grawitacji
obiegł kulę ziemską
i trafił mnie w plecy
jakby chciał powiedzieć
- że nic nikomu
nie będzie darowane

wie siedzę teraz samotny
na pniu ściętego drzewa
dokładnie na samym środku
zapomnianej bitwy

i snuję siwy pajak

gorzkie rozważania

o zbyt wielkiej pamięci
o zbyt małym sercu

[Powrót do spisu wierszy](#)

Prośba

Ojcze bogów i ty mój patronie Hermesie
zapomniałem was prosić □ a teraz już późno-
o dar wysoki
i tak wstydlivy jak modlitwa
o gładką skórę bujne włosy migdałowe powieki

niech się stanie
by całe moje życie
mieściło się bez reszty
w hrabiny Popescu
szkatułce pamiątek
na której wyobrażony pasterz
na skraju dąbrowy
wydmuchuje z fujarki
perłowe powietrze

a w środku nieład
spinka
stary po ojcu zegarek
ślepy pierścionek
składana morska luneta
zasuszone listy
złoty napis na kubku
wabiący od wód
Marienbadu
laska laku
batystowa chusteczka
znak poddawania twierdzy
trochę pieśni
trochę mgły

Ojczy bogów i ty mój patronie Hermesie
zapomniałem was prosić
o ranki południa wieczory płoche i bez znaczenia
o mało duszy
mało sumienia
lekką głowę

i o krok taneczny

[Powrót do spisu wierszy](#)

Heraldyczne rozważania Pana Cogito

Przedtem być może- orzeł
na wielkim polu czerwonym
i surma wiatru

teraz
ze słomy
z bełkotu
z piasku

jeszcze bez twarzy
z zasklepionymi oczami
szczyt

ani żółć nienawiści
ani purpura sławy
ani zieleni nadziei

pusta tarcza

przez kraj
małych drzew
małych słów

snuje się
ślimak

na plecach
dom swój niesie

ciemny

niepewny

[Powrót do spisu wierszy](#)

Pożegnanie

Chwila nadeszła trzeba się pożegnać
po odlocie ptaków nagły odlot zieleni
koniec lata-temat banalny to znaczy na gitarę solo

mieszkam teraz na stoku wzgórza
okno na całą ścianę więc widzę dokładnie
gęstą sierść wikliny nagie iwy to jest mój brzeg

wszystko rozwija się w horyzontalnych pasmach □ leniwa rzeka
drugi wysoki brzeg stromo spadający w dół
objawia wreszcie to co musiało być wyznane

glina piasek wapienne skały płyty czarnoziemiu
i wąty teraz las oplakujący las

jestem szczęśliwy to znaczy wyzbyty złudzeń
słońce pojawia się na krótko ale za to daje
spektakle wspaniałych zachodów trochę w guście Nerona

jestem spokojny trzeba się pożegnać
nasze ciała przybrały kolor ziemi

[Powrót do spisu wierszy](#)

Krajobraz

Jest wietrzna noc i pusta droga na której armia księcia Parmy
pozostawiła trupy końskie

na tej górze świeca kości niedawno zdobytego zamku
jest tylko kamień piasek gnój i wiatr bez celu i koloru

To co ożywia ten krajobraz to księżyc ostro wbity w niebo
i trochę brudnych cień w dole
a także biała szubienica bo na niej wiszą chude strąki
ciał którym wiatr przywraca życie ten wiatr bez drzew i bez obłoków

Podróż

1

Jeżeli wybierasz się w podróż niech będzie to podróż długa
wędrowanie pozornie bez celu błądzenie po omacku
żebyś nie tylko oczami ale także dotykiem poznał szorstkość ziemi
i abyś całą skórą zmierzył się ze światem

2

Zaprzyjaj się z Grekiem z Efezu Żydem z Aleksandrii
poprowadzą cię przez uśpione bazyliki
miasta traktatów kryptoportyki
tam nad wygasłym atanorem tablicą szmaragdową
kołyszają się Basileos Valens Zosima Geber Filalet
(złoto wyparowało mądrość pozostała)
przez uchyloną zasłonę Izydy
korytarze jak lustra oprawione w ciemność
milczące inicjacje i niewinne orgie
przez opuszczone sztolnie mitów i religii
dotrzenie do nagich bogów bez symboli
umarłych to jest wiecznych w cieniu swych potworów

3

Jeżeli już będziesz wiedział zamilcz swoją wiedzę
na nowo ucz się świata jak joński filozof
smakuj wodę i ogień powietrze i ziemię
bo one pozostaną gdy wszystko przeminie
i pozostanie podróż chociaż już nie twoja

4

Wtedy ojczyzna wyda ci się mała
kołyska łódka przywiązana do gałęzi włosem matki
kiedy wspomnisz jej imię nikt z tych przy ognisku

nie będzie wiedział za jaką leży górą
jakie rodzi drzewa
kiedy tak iście mało trzeba jej czułości
powtarzaj przed zaśnięciem śmieszne dźwięki mowy
że □ czy □ się
uśmiechaj się przed zaśnięciem do ślepej ikony
do łopuchów potoku do steczki do łęgów
przeminął dom
jest obłok ponad światem

5

Odkryj znikomość mowy królewską moc gestu
bezużyteczność pojęć czystość samogłosek
którymi można wyrazić wszystko żal radość zachwyty gniew
lecz nie mniej gniewu
przyjmuj wszystko

6

Co to za miasto zatoka ulica rzeka
skała która rośnie na morzu nie prosi o nazwę
a ziemia jest jak niebo
drogowskazy wiatrów światła wysokie i niskie
tabliczki w proch się rozpadły
piasek deszcz i trawa wyrównały wspomnienia
imiona są jak muzyka przejrzyste i bez znaczenia
Kalambaka Orchomenos Kavalla Levadia
zegar staje i odtąd godziny są czarne białe lub niebieskie
nasiąkają myślą że tracisz rysy twarzy
kiedy niebo położy pieczęć na twojej głowie
cóż może odpowiedzieć ostom wyżłobiony napis
oddaj puste siodło bez żalu
oddaj powietrze innemu

7

Więc jeśli będzie podróż niech będzie to podróż długa
prawdziwa podróż z której się nie wraca
powtórka świata elementarna podróż
rozmowa z żywiołami pytanie bez odpowiedzi
pakt wymuszony po walce

wielkie pojednanie

[Powrót do spisu wierszy](#)

Wit Stwosz: Uśnięcie NMP

Jak namioty przed burzą marszczą się złote opończe
przybór gorącej purpury odstania piersi i stopy
cedrowi apostołowie unoszą ogromne głowy
nad wysokością zawisa broda ciemna jak topór

Kwitną snycerskie palce. Cud się dłoniom wymyka
więc kładą je na powietrzu - powietrze się burzy jak struny
Gwiazdy się mącą na niebie z gwiazd jest także muzyka
lecz nie dosięga ziemi i trwa wysoko jak luna.

A Panna Maria usypia. Idzie na dno zdziwienia
trzymają ją w wątłej siatce umiłowane oczy
upada coraz wyżej jak strumień przez palce przenika
a oni schylają się z trudem nad wstępującym obłokiem

[Powrót do spisu wierszy](#)

Modlitwa starców

ale potem potem
czy nas nie odtrącisz
kiedy już odejdą dzieci kobiety cierpliwe zwierzęta
bo nie mogą znieść woskowych dłoni

ruchów niepewnych jak lot motyla
upartego milczenia i mowy naszej kaszlu
i bliska będzie chwila gdy świat skurczony w oku
odejmą jak tęgę od oka i stłuką jak szkło
gdy otworzy się nagle szuflada pamięci

pytam o to
czy wtedy
czy przygarniesz nas z powrotem
bo będzie to powrót jak do kolan dzieciństwa
do drzewa wielkiego do ciemnego pokoju

do rozmowy przerwanej do płaczu bez żalu

wiem
to sprawa krwi
i my leniwi mistycy powłóczący nogami
z koślawym psalmem w garbatych palcach
nasłuchujemy jak w żyłach przesypuje piasek
i w ciemnym wnętrzu biały rośnie kościół
z soli wspomnień wapna i niewymownej słabości

znów ciebie wprowadzają
przez astmatyczne sapanie dzwonów
przy zapalonych kwiatach
uczepieni smaku opłatka i białego płótna

jeśli z nas trudno zrobić anioły
przemień nas w psy niebieskie
kundle o zmierzwionej sierści
ćmy o szarej twarzy
zagaste oczy żwiru
ale nie daj
aby pożarł nas
nienasycony mrok twoich ołtarzy
powiedz tylko to jedno
że potem wrócimy

[Powrót do spisu wierszy](#)

Pana Cogito przygody z muzyką

1
dawno temu
właściwie od zarania życia
Pan Cogito uległ zwodniczym urokom muzyki
przez bory niemowlęctwa
niósł go śpiewny głos matki
ukraińskie niańki
nuciły mu do snu

rozlewną jak Dniepr kołysankę
rósł
jakby przynaglany dźwiękami
w akordach
dysonansach
zawrotnym crescendo
otrzymał podstawowe
wykształcenie muzyczne
co prawda niepełne
Szkoła Gry na Fortepianie
(zeszyt pierwszy)
pamięta głody studenckie
dotkliwsze niż głód jadała
gdy czekał przed koncertem
na łaskę darmowego biletu
trudno powiedzieć kiedy
zaczęły go nękać
wątpliwości
skrupuły
wyrzuty sumienia
słuchał muzyki rzadko
nie tak jak dawniej zachłannie
z rosnącym zawstydzaniem
wyschło źródło radości
mistrzowie
motetu
sonaty
fugi
nie byli temu winni
zmieniły się
obroty rzeczy
pola grawitacji
a wraz z nimi
wewnętrzna oś
Pana Cogito
nie mógł
wejść do rzeki
dawnego upojenia

2

Pan Cogito
zaczął gromadzić
argumenty przeciw muzyce
jakby miał zamiar napisać

traktat o zawiedzionym uczuciu
zagłuszyć harmonię
gniewną retoryką
zrzucić ciężar własny
na wątłe ramiona skrzypiec
na jasną twarz
kaptur anatemy
ale zważmy bezstronnie
ona
nie jest bez winy
jej mało chwalebne początki -
dźwięki w interwałach
poganiały do pracy
wyciskały pot
Etruskowie chłostali niewolników
przy wtórze piszczałek i fletów
a zatem
moralnie obojętna
jak boki trójkąta
spirale Archimedesesa
anatomia szczęki
porzuca trzy wymiary
flirtuje z nieskończonością
kładzie na otchłań czasu
znikliwe ornamenty
jej siła ukryta i jawna
budziła niepokój filozofów
boski Platon ostrzegał -
zmiany stylu muzyki
powodują przewrót społeczny
obalenie praw
łagodny Leibniz pocieszał
że jednak porządkuje
i jest ukrytym
arytmetycznym
ćwiczeniem
duszy
ale czym jest
czym jest naprawę
metronomem wszechświata
egzaltacją powietrza
medycyną niebieską
parowym gwizdkiem emocji

3

Pan Cogito

zawiesza bez odpowiedzi
rozważania nad istotą muzyki
nie daje mu tylko spokoju
tyrańska władza tej sztuki
impet z jakim się wdziera
do naszego wnętrza
zasmuca bez powodu
raduje bez przyczyny
napętnia krwią bohaterów
zajęcie serca rekrutów
rozgrzesza nazbyt łatwo
za darmo oczyszcza
- a któż to dał jej prawo
tak szarpać za włosy
wyciskać łzy z oczu
podrywać do ataku

Pan Cogito

skazany na kamienną mowę
chrapliwe sylaby
adoruje skrycie
ulotną lekkomyślność
karnawał wyspy i gaje
poza dobrem i złem
prawdziwym powodem rozstania
jest niezgodność charakterów
inna symetria ciała
inne obroty sumienia

Pan Cogito

bronił się zawsze
przed dymami czasu
cenił konkretne przedmioty
cicho stojące w przestrzeni
uwielbiał rzeczy trwałe
prawie nieśmiertelne
marzenia o mowie cherubów
zostawiał w ogrójkcu marzeń
wybrał
to co podlega
ziemskim miarom i sądom
by gdy nadejdzie godzina
mógł przystać bez szemrania

na próbę kłamstwa i prawdy
na próbę ognia i wody

[Powrót do spisu wierszy](#)

Domysły na temat Barabasza

Co stało się z Barabaszem? Pytałem nikt nie wie
Spuszczony z łańcucha wyszedł na białą ulicę
mógł skręcić w prawo iść naprzód skręcić w lewo
zakręcić się w kółko zapać radośnie jak kogut
On Imperator własnych rąk i głowy
On Wielkorzędca własnego oddechu

Pytam bo w pewien sposób brałem udział w sprawie
Zwabiony tłumem przed pałacem Piłata krzychałem
tak jak inni uwolnij Barabasza Barabasza
Wołali wszyscy gdybym ja jeden milczał
stałoby się dokładnie tak jak się stać miało

W górach zabija szybko rabuje rzetelnie
Albo założył warsztat garncarski
I ręce skalane zbrodnią
czyści w glinie stworzenia
Jest nosiwodą poganiaczem mutów lichwiarzem
właścicielem statków - na jednym z nich żeglował Paweł do Koryntian
lub - czego nie można wykluczyć -
stał się cenionym szpiclem na żołądź Rzymian

Patrzcie i podziwiajcie zawrotną grę losu
o możliwości potencje o uśmiechy fortuny
A Barabasz być może wrócił do swej bandy

A Nazareńczyk
został sam
bez alternatywy
ze stromą
ścieżką
krwi

[Powrót do spisu wierszy](#)

Wóz

Co robi
ten stuletni starzec
o twarzy jak stara księga
o oczach bez łez
zaciśniętych wargach
strzegących wspomnień
i mamrotania historii

teraz kiedy
zimowe góry
gasną
a Fudzijama wchodzi w gwiazdozbiór Oriona
Hirohito
stuletni starzec □ cesarz bóg urzędnik
-pisze

nie są to akty
łaski
ani akty gniewu
nominacje
generałów
wymyślne tortury
ale utwór
na doroczny konkurs
poezji tradycyjnej

teraz tematem
jest wóz
forma:czcigodna tanka
pięć wersów
trzydzieści jeden stóp

□wsiadając do pociągu
kolei państwowych
myślę o świecie
mego dziadka imperatora Meiji□

wiersz
z pozoru zgrzebny
o wstrzymanym oddechu
bez sztucznych rumieńców

inny
niż bezwstydnie mokre
pełne tryumfalnego wycia
twory nowoczesnych

okruch
o kolei żelaznej
wyzbyty melancholii
pośpiechu przed daleką drogą
a nawet
żalu i nadziei
myślę
ze ściśniętym sercem
o Hirohito

o jego pochylonych plecach
zastygłej głowie
twarzy starej lalki

myślę o jego
suchych oczach
małych dłoniach
powolnej myśli
jak pauza między
jednym a drugim
nawoływaniem puszczyka

myślę
ze ściśniętym sercem
jak potoczą się losy
poezji tradycyjnej

czy odejdzie
za cieniem cesarza

znikliwa
nieważka

[Powrót do spisu wierszy](#)

Śmierć Lwa

1

Wielkimi suszami-
przez nieobjęte pole
pod niebem nawistym
grudniowymi chmurami
z jasnej polany
do ciemnego boru
-ucieka Lew

za nim gęsta
tyraliera myśliwych

wielkimi suszami
z rozwianą broda
twarzą natchnioną
w ogniach gniewu
ucieka Lew
do lasu na horyzoncie
za nim
Boże pomóż

idzie zajadła
nagonka
idzie nagonka
na Lwa

na przodzie
Zofia Andrejewna
cała mokra
po rannym samobójstwie
wabi nawołuje
-Lowoczka-
głosem który mógłby
skruszyć kamienie

za nią
synowie córki
dworscy przybłądy
stójkowi popi
emancypantki
umiarkowani anarchiści
chrześcijanie analfabeci
tłustojowcy
Kozacy
i wszelka swółocz

baby piszcza
chłopi pohukują

piekło

2

fiat
na małej stacji Astapowo
drewnianej kołatce
przy żelaznej drodze

miłosierny kolejarz
położył Lwa do tóżka

teraz jest już bezpieczny

nad małą stacją
zapaliły się światła historii

Lew zamknął oczy
nie ciekaw świata
tylko zuchwały
pop Pimen
który ślubował
zawlec duszę Lwa
do raju
pochyla się nad Lwem
i przekrzykując
chrapliwy oddech
straszne głosy w piersi

chytrze pyta
-A co teraz-
-Trzeba uciekać-
mówi Lew
i jeszcze raz powtarza
-Trzeba uciekać-
-dokąd-mówi Pimen
-dokąd duszo chrześcijańska-

Lew zamilkł
schronił się w cień wiekuisty
wiekuiste milczenie

nikt nie zrozumiał proroctwa
jakby nie znano słów Pisma

□powstanie narodów przeciw narodowi
i królestwo przeciw królestwu
jedni polegą od miecza
a drugich zapędza w niewolę
między wszystkie narody
bo będzie to czas pomsty
aby spełniło się wszystko
co jest napisane□

oto nadchodzi czas
opuszczenia
błądzenia w dżungli
szalonej żeglugi
krążenia w ciemnościach
czołgania w prochu

czas ściąganego

czas Wielkiej Bestii

[Powrót do spisu wierszy](#)

Bajka o gwoździu

Z braku gwoździa upadło królestwo
-poucza mądrość nianiek-lecz w naszym królestwie
od dawna nie ma gwoździ nie ma i nie będzie
ani tych małych zdatnych by przybić obrazek
do ściany ani dużych tych którymi zamyka się trumnę

a mimo to lub może właśnie dzięki temu
królestwo trwa i nawet budzi podziw innych
jak można żyć bez gwoździa papieru i sznurka
cegły tlenu wolności i czego tam jeszcze
widocznie można skoro trwa i trwa

ludzie mieszkają u nas w domach nie w pieczarach
dymią fabryki w stepie prze tundrę pociąg jedzie
i beczy statek na zimnym oceanie
jest wojsko i policja pieczęć hymn i sztandar
na pozór wszystko jak na całym świecie

tylko pozór bo nasze królestwo
nie jest tworem przyrody ani tworem ludzkim
niby trwałe wzniesione na kościach mamutów
w istocie słabe jakby zatrzymane
między czynem a myślą bytem a niebytem

upada liść i kamień to co jest realne
lecz widma żyją długo uparcie na przekór
wschodom zachodom słońca obrotom ciał niebieskich
na pohańbioną ziemię padają łzy rzeczy

[Powrót do spisu wierszy](#)

Elegia na odejście pióra atramentu lampy

1

Zaprawdę wielka i trudna do wybaczenia jest moja niewierność
bo nawet nie pamiętam dnia ani godziny
kiedy was opuściłem przyjaciele dzieciństwa
naprzód zwracam się kornie do ciebie
pióro z drewnianą obsadką
pokryte farbą lub chrupkim lakierem

w żydowskim sklepiku
- skrzypiące schodki dzwonek u drzwi oszklonych -
wybierałem ciebie
w kolorze lenistwa
i już wkrótce nosiłeś
na swym ciele
zadumę moich zębów
ślady szkolnej zgryzoty
srebrna stalówka
wypustko krytycznego rozumu
poślanko kojącej wiedzy
- że ziemia jest kulista
- że proste równoległe
w pudełku sklepikarza
byłaś jak czekająca na mnie ryba
w ławicy innych ryb
- dziwiłem się że tyle jest
przedmiotów bezpańskich
i zupełnie niemych -
potem
na zawsze moją
kładałem cię nabożnie w usta
i długo czułem na języku
smak
szczawiu
i księżycu
atramencie
wielmożny panie inkauście
o świetnych antenatach
urodzony wysoko
jak niebo wieczoru
schnący długo
rozważny
i cierpliwy bardzo
przemienialiśmy ciebie
w morze Sargassowe
topiąc w mokrych głębinach
bibułę włosy zaklęcia i muchy
aby zagłuszyć zapach
łagodnego wulkanu
apel przepaści
kto was dzisiaj pamięta
umiłowani druhowie

odeszliście cicho
za ostatnią kataraktę czasu
kto was wspomina z wdzięcznością
w erze szybkich głupiopisów
aroganckich przedmiotów
bez wdzięku
imienia
przeszłości
jeżeli o was mówię
to chciałbym tak mówić
jakbym wieształ ex voto
na strzaskanym ołtarzu
2
Światło mojego dzieciństwa
lampo błogostawiona
w sklepach starzyzny
spotykam czasem
twoje zhańbione ciało
a byłaś dawniej jasną alegorią
duchem uparcie walczącym
z demonami gnozy
cała wydana oczom
jawna
przejrzyście prosta
na dnie zbiornika
nafta - eliksir pralaszów
śliski wąż knota
z płomienistą głową
smukłe panieńskie szkiełko
i srebrna tarcza z blachy
jak Selene w pełni
twoje humory księżniczki
pięknej i okrutnej
histerie primadonny
nie dość oklaskiwanej
oto
pogodna aria
miodowe światło lata
ponad wylotem szkiełka
jasny warkocz pogody
i nagle
ciemne basy
nalot wron i kruków

złorzeczenia i klątwy
proroctwo zagłady
furia kopci
jak wielki dramaturg znałaś przybój namiętności
i bagna melancholii czarne wieże pychy
łuny pożarów tęczę rozpętane morze
mogłaś bez trudu powołać z nicości
krajobrazy zdziczałe miasto powtórzone w wodzie
na twoje skinienie pojawiali się posłusznie
szalony księżę wyspa i balkon w Weronie
oddany byłem tobie
światlista inicjacja
instrumencie poznania
pod młotami nocy
a moja druga
płaska głowa odbita na suficie
patrzyła pełna grozy
jak z łoża aniołów
na teatr świata
skłębiony
zły
okrutny
myślałem wtedy
że trzeba przed potopem
ocalić
rzecz
jedną
małą
ciepłą
wierną
tak aby ona trwała dalej
a my w niej jak w muszli

3

Nigdy nie wierzyłem w ducha dziejów
wyдуманego potwora o morderczym spojrzeniu
bestię dialektyczną na smyczy oprawców
ani w was - czterej jeźdźcy apokalipsy
Hunowie postępu cwałujący przez ziemskie i niebieskie stopy
niszcząc po drodze wszystko co godne szacunku dawne i bezbronne
trawiłem lata by poznać prostackie tryby historii
monotonną procesję i nierówną walkę
zbirów na czele ogłupiałych tłumów
przeciw garstce prawych i rozumnych

zostało mi niewiele
bardzo mało
przedmioty
i współczucie
lekkomyślnie opuszczamy ogrody dzieciństwa ogrody rzeczy
roniąc w ucieczce manuskrypty lampki oliwne godność pióra
taka jest nasza złudna podróż na krawędzi nicości
wybacz moją niewdzięczność pióro z archaiczną stalówką
i ty kałamarzu - tyle jeszcze było w tobie dobrych myśli
wybacz nafto naftowa - dogasasz we wspomnieniach jak opuszczony obóz
zapłaciłem za zdradę
lecz wtedy nie wiedziałem
że odchodzicie na zawsze
i że będzie
ciemno

[Powrót do spisu wierszy](#)
